

Gods leiding in het alledaagse

Preek over 1 Samuel 25

Te lezen: 1 Samuel 25:1-20, 23-25, 28,30-33, 36-44
25 oktober 1992

Vanmorgen houden wij de vierde dienst over het thema 'leiding'. Leiding' is een gevoelig woord. Het roept heel veel op. Het haalt veel uit de diepten van ons hart omhoog.

Op een wandeling door het park zag ik eens een groepje kinderen bij de vijver hevig aan een touw trekken. Bij het spelen was er iets in het water gevallen en nu konden ze het er niet meer uit krijgen. Of ik kon helpen trekken? Ik ook trekken... er kwam beweging in het touw... ongelooflijk wat er met dat touw allemaal op de wal werd getrokken! Slierten groen glibberig eendenkroos. De resten van een paraplu. En een fietswiel. Dat had allemaal op de bodem van die vijver gelegen. En was nu met dat touw omhoog gekomen. Laat het woord 'leiding' vallen. Wacht tot dat woord gezakt is tot op de bodem van iemands hart. En ja voorzichtig trekken. Ongelooflijk wat er dan boven komt! Alle diep verborgen wensen en verlangens, die een mens kan hebben, weggestopte teleurstellingen op de bodem van de ziel gedumpte boosheden.

Wanneer mensen het hebben over de leiding van God in hun leven, laten we vaak heel wat zien dat op de bodem van hun hart ligt. Ik kreeg eens een rondzendbrief van een evangelist. Die schreef opgetogen dat de Heer het zo had geleid dat iemand hem een Mercedes cadeau had gedaan. Maar die moest nog wel een reparatie ondergaan. Verder zat er een acceptgirokaart in de enveloppe. Gods leiding? Of wilde die man zo graag een auto hebben? In de leiding van God in ons leven draait het niet om wat wij zo graag zouden willen. De leiding van God bestaat niet hierin dat onze mooiste dromen uitkomen, dat alles in ons leven op zijn pootjes terecht komt.

In elk themadienst over de leiding van God lezen we een geschiedenis uit het leven van David. En van keer tot keer kijken we wat we in zo'n concrete, levensechte geschiedenis ontdekken van Gods leiding in Davids leven. Vandaag lezen we het verhaal van David die te maken kreeg met dat wonderlijke echtpaar Nabal en Abigaïl. David is nog geen koning. David heeft een groep mannen om zich verzameld met wie hij door de steppe van Juda zwerft. Hij en zijn manschappen komen aan de kost door herders en hun kudde bescherming te bieden tegen roversbenden. David runt om zo te zeggen een bodyguard-bedrijf. De herders van de rijke veehouder Nabal hadden ook geprofiteerd van de bescherming door Davids mannen. En als Nabal tijdens het schaapsherdersfeest zijn winst opstrijkt, stuurt David tien mannen naar Nabal om zijn aandeel in de winst op beleefde maar dringende wijze op te vragen.

En dan gebeurt er van alles: Nabal weigert te geven en beledigt David. David wordt vreselijk boos en maakt zich op om bij Nabal thuis alles en iedereen kort en klein te slaan. Nabals vrouw Abigaïl grijpt snel in om de dreigende ramp te voorkomen. Per expres stuurt ze David alles waar hij recht op heeft. Ze gaat David zelf tegemoet, neemt als vrouw de schuld van haar domme onbehouwen echtgenoot op zich en bezweert David geen wraakactie te ondernemen. Aan het eind van het verhaal sterft Nabal. En trouwt David met de mooie, verstandige Abigaïl. Waarin bestaat nu Gods

leiding in deze geschiedenis uit Davids leven? Dat David tenslotte krijgt waar hij recht op had? En meer dan dat: dat hij er ook nog een uitstekende echtgenote aan overhoudt? Wat een wonderbare leiding!

Het gaat in Gods leiding in deze geschiedenis niet om een happy ending voor David persoonlijk. Wanneer God Davids leven leidt, zorgt Hij er voor dat zijn plannen met David uitgevoerd worden. In Gods leiding staan niet Davids persoonlijke wensen en belangen centraal, maar de bedoelingen die God met David heeft. God had David uitgekozen om de ware koning van Israël te worden.

In de geschiedenis van David, Nabal en Abigaïl draait alles om dat plan van God om het toekomstig koningschap van David. Hoe staan de hoofdpersonen uit dit verhaal tegenover David, de koning in spe? Hier vallen de beslissingen over de leiding van God in de levens. Nabal zegt in vers 10: 'Wie is David? Wie is de zoon van Isai? Er zijn tegenwoordig veel knechten die van hun heer weglopen!' Nabal ziet David als een weggelopen slaaf. Daarmee ligt Nabals lot vast. Hij heeft geen toekomst, hij zal sterven. Want David is de komende koning. Abigaïl zegt in vers 30 tegen David: 'Als de Here u doet naar al het goede dat Hij u heeft toegezegd en u tot vorst over Israël aanstelt ...' Abigaïl noemt David de toekomstige vorst over Israël. Daarmee is ook over haar lot beslist. Ze deelt in Davids toekomst. Ze trouwt met hem.

Door de geschiedenis van 1 Samuël 25 lopen drie levensdraden: die van David, die van Nabal en die van Abigaïl. God heeft ze alle drie in zijn hand. Hij leidt die levens. In Gods leiding van die levens draait alles om het grote plan dat God met Israël heeft. David moet koning worden. Dat bepaalt Gods leiding. Dat is het doel waarheen God leidt.

Als christenen praten over Gods leiding in hun leven, zijn ze vaak ongelofelijk met zichzelf bezig. Alles wat op de bodem van de eigen levensgeschiedenis, van het eigen hart ligt, wordt met dat wordt 'leiding' omhoog getrokken. Ons eigen kleine leven is God kostbaar. 'Onder miljoenen heeft Hij ook mij in het oog', zingen we. Voor u, voor mij persoonlijk is Jezus Christus gestorven. Maar ons persoonlijk leven past in een groter geheel. Het heeft zijn plaats in een groter plan dat God heeft met mensen, met de gemeente, met de wereld. Gods leiding is er op gericht dat ons leven in dat grote plan een rol speelt.

Wat is het grootste gevaar dat Gods leiding in ons leven bedreigt? Dat we proberen ons leven in eigen hand te nemen! God was bezig Davids leven in de richting van het koningschap te leiden. En twee hoofdstukken achter elkaar komt David in de verleiding de dingen in eigen hand te nemen.

Twee weken geleden preekte br. Paul Egberts over 1 Samuel 24. Koning Saul maakt in de bergen jacht op David. David en zijn mannen verbergen zich in een spelonk. En laat nu net in die spelonk Saul zich afzonderen voor een sanitaire stop! Te mooi om waar te zijn! Als dat geen leiding van God is! Davids kameraden zien die leiding heel duidelijk. Ze zeggen tegen David: 'Dit is de dag waarvan de Heer tegen u gezegd heeft: "Zie Ik geef uw vijand in uw macht; doe met hem wat u wilt!"' Maar David doet het niet. Hij maakt geen gebruik van de unieke gelegenheid om Saul ongezien van achteren te besluipen en uit de weg te ruimen. David neemt zijn leven niet in eigen hand. Hij zal koning worden in Sauls plaats. Maar hij past er voor dit zelf te organiseren. God moet het leiden.

Vandaag zijn we één hoofdstuk verder. En nota ben, David die in hoofdstuk 24 zelf zo goed wist dat hij de loop van zijn leven niet in eigen hand moest nemen, gaat in hoofdstuk 25 op dit zelfde punt de fout in! Hij is vreselijk kwaad op Nabal, die hem weigert hem te gaan geven waar hij recht op heeft. En die hem, de toekomstige koning, beledigt door hem uit te maken voor een weggelopen slaaf. Hij is zo kwaad dat hij besluit tot een alles vernietigende wraakactie. Nabal zal weten wie David is! In hoofdstuk 25 besluit David te doen wat hij in hoofdstuk 24 zelf afwijst: de dingen in eigen hand nemen.

Dat is best schokkend. Het ene ogenblik weet je hoe de leiding van God in je leven werkt. En het volgende ogenblik ga je de fout in door de dingen in eigen hand te nemen! Hoe is dat mogelijk? In hoofdstuk 25 verkeert David in een andere positie dan in hoofdstuk 24. In Hoofdstuk 24 wordt Davids leven bedreigd. Hij is op de vlucht. Hij heeft niets in te brengen. Hij is de underdog. In hoofdstuk 25 komen we een andere David tegen. Hier is David de man die eisen kan stellen. En dat doet hij ook. Hij vraagt Nabal het deel op van de winst waar hij recht op heeft wegens bewezen diensten.

Toen David niets te vertellen had, toen hij volstrekt afhankelijk was, had hij een veel groter gevoel voor de wijze waarop God het leven leidt. Hoe meer we in handen hebben, hoe meer we in handen nemen. De leiding van God werkt waarschijnlijk het best in de levens van mensen die weinig mogelijkheden hebben om de dingen zelf te regelen en te organiseren. De meest zuivere en treffende getuigenissen over de leiding van God komen uit de mond van mensen die zelf weinig te regelen hadden. Zeker er zijn ook heel gelovige figuren, vaak Amerikanen, glamour-achtige christenen, die de wereld afreizen om te vertellen hoe wonderbaar heerlijk God hun leven leidt, tot in de betere baan, de grotere bedrijfswinst en de nieuwe auto toe. Maar dat is geen leiding. Dat is succes! Gods leiding tref je het duidelijkst aan in de levens van hen die arm zijn aan succes.

De leiding van God is vaak heel gewoon. Als David, in het conflict met Nabal, alle gevoeligheid voor de leiding van God kwijt raakt en de dingen in eigen hand gaat nemen, mobiliseert God Nabals echtgenote Abigaïl. In vers 3 lezen we over Abigaïl: 'De vrouw had een goed verstand en was schoon van gestalte'. Dat is niet bijzonder geestelijk. Eigenlijk heel menselijk, heel gewoon. Om David te leiden gebruikte God heel gewoon een ander mens. Ik weersta de verleiding om er op te wijzen dat God David leidt door een vrouw op zijn weg te sturen en hem namens God te laten toespreken en dit in te brengen in discussie over de positie van de zusters in de gemeente. God leidt het leven van David door heel gewoon gebruik te maken van een ander mens die het heel gewoon, heel menselijk aanpakt.

Abigaïl had een goed verstand. Ze pakte het verstandig aan. Ze stuurt een karavaan van met geschenken afgeladen pakezels richting David. Ze gaat zelf David tegemoet, werpt zich voor hem op de grond en neemt de schuld van haar echtgenoot Nabal voor eigen rekening. Je ziet David staan en Abigaïl op de grond liggen! Zo boos als David is en zo vastbesloten om bij Nabal zijn recht te halen: hier heeft hij niet van terug. Heel gewoon. David is gelukkig een mens van vlees en bloed. Hij ziet er vanaf het recht in eigen hand te nemen en in Nabals huis een bloedbad aan te richten. Zo werkt hier de leiding van God. Zo ziet David het tenslotte zelf ook. In vers 32 zegt hij tegen Abigaïl: 'Geprezen zij de Here, de God van Israël, die u op deze dag mij tegemoet gezonden

heeft; geprezen zij uw verstand en gezegend zijt gij zelf, dat gij mij op deze dag ervan weerhouden hebt om bloedschuld op mij te laden en het recht in eigen hand te nemen.'

Wie gevoelig wil zijn voor de leiding van God, moet ook gevoeligheid willen hebben voor het hele gewone, het heel menselijke. Dat deze preek over de leiding Gods in het leven zo gewoon menselijk eindigt, is geen anticlimax. Deze preek eindigt hoog. Zo hoog schat God mensen om u heen in, zo'n hoog gebruik maakt God van mensen uit uw omgeving, van broeders en zusters in de gemeente! Hij leidt uw leven óók middels de contacten met anderen. Die dit vaak zelf niet eens doorhebben. Wanneer u wilt dat God uw leven leidt, bid om gevoeligheid voor het gewone en om een openheid voor mensen.

